

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Emine Araç/Türkiye – 9907/02

Karar 23.9.2008 [2. Daire]

Madde 6

Medeni yargılama

Madde 6–1

Medeni hak ve yükümlülükler

Üniversite eğitimi almanın medeni bir hak oluşu: *İhlal*

Olaylar: Türk Anayasa'sı belli bir içeriği bulunan ve yasayla düzenlenmiş olan eğitim ve öğretim hakkını güvenceye almaktadır. Bu davada, başvurunun türbanlı bir fotoğraf sunmasından dolayı, Yüksek Öğretim Kurulu'nun olayların olduğu dönemde yürürlükte olan bir yönetmeliği gereği, ilahiyat fakültesine kayıt talebi reddedilmiştir. Başvurucunun bu karara karşı açtığı iptal davası idare mahkemesi tarafından, temyiz talebi de Danıştay tarafından reddedilmiştir. Başvurucu, AİHM önünde, Danıştay önündeki yargılamanın, özellikle Danıştay savcısının talebin reddine ilişkin verdiği görüş nedeniyle, adil olmadığını savunmuştur.

Hukuk: İdari yargılama organları önüne getirilen bu anlaşmazlık konusu hak ve yükümlülüklerin medeni nitelikte olduklarına itiraz eden Hükümet, bu davada 6 § 1 maddesinin uygulanamazlığını ileri sürmüştür. AİHM, Türk Anayasası'ndaki hükümlere bakıldığında, başvurunun, yasayla öngörülmüş koşulları yerine getirmesi şartıyla, Türk hukukunun kendisine ilahiyat fakültesine kayıt olma hakkı tanıdığını gerçekçi bir şekilde savunabileceğini ifade etmiştir. Ancak burada, başvurunun kaydı, koşullardan birini yerine getirmediği için değil, söz konusu yönetmelikte öngörülen bir formaliteye uymadığı için reddedilmiştir. AİHM'ye göre, yüksek öğretim kurumlarında kayıt işlemlerinin düzenlenmesinin kamu hukukunun alanına girmesi söz konusu hakkın 6 § 1 maddesi kapsamına giren medeni hak kategorisinin dışında tutulması için yeterli değildir. Başvurucu, takdir yetkisini kullanan kamu erkinin doğrudan kendisi ile sorunu olmadığını, sade bir kamu hizmeti kullanıcısı olarak özel hayatının etkilendiğini düşündürüyordu. Dolayısıyla başvuru, yüksek öğretim kurumunda eğitimini devam ettirme hakkına zarar verdiğini düşündüğü yürürlükteki bu yönetmeliğe itiraz etmekteydi. Yakın tarihli içtihadında, AİHM, yüksek öğretim mevzuatı ile bağlantılı yargılamaların uygunluğunu daima 6 § 1 maddesinin

gerekleri açısından incelemiştir. Başvurucunun yüksek öğretime devam etme hakkının öneminden hareketle AİHM, yönetmelik vasıtasıyla getirilen bu sınırlamanın başvurucunun kişisel haklarıyla ilgili olduğundan ve dolayısıyla medeni hak niteliği taşıdığından şüphe duymamaktadır.

Esas açısından: Başvurucu tarafından sunulan bu şikâyeteye benzer başka bir davada AİHM, Danıştay başsavcısının tebliğnamesinin niteliği ve ilgili şahsın yazılı olarak cevap verme imkânının bulunmaması nedeniyle çekişmeli yargı hakkına saygı gösterilmediği için AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlal edildiği yönünde karar vermişti. Hükümet bu davada başka yönde karar vermeyi gerektirecek inandırıcı herhangi bir kanıt ve belge sunmamıştır.

Sonuç: İhlal

Madde 41 – İhlal tespiti başvurucunun uğradığı manevi zararı telafi etmek için yeterlidir.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Tout personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.